

Projektbeskrivelse og Miljøkonsekvensrapport

For: Tinghøjgård Arden A/S

Fuglegårdsvej 1 og Hadsundvej 25B, 9510 Arden

Bilag til ansøgning om § 16a miljøgodkendelse udarbejdet af:

Carsten Aarup

Miljørådgiver | Cand. Agro.

Tlf. 9635 1192

caa@agillix.dk

Agri Nord, Aalborg
Hobrovej 437
9200 Aalborg SV

Agri Nord, Aars
Markedsvej 6
9600 Aars

Agri Nord, Hobro
Horsøvej 11
9500 Hobro

PARTNER I
DLBR®

Datablad

Husdyrbruget		Konsulent	
Bedrift Cvr	39564386	Konsulent Cvr	29038597
Husdyrbrugets navn	Tinghøjgård	Konsulent virksomhedsnavn	Agri Nord
Beliggenhedsadresse	Fuglegårdsvej 1 og Hadsundvej 25 B	Konsulentnavn	Nathalia Andersen
Postnummer	9510	Konsulentadresse	Hobrovej 437
By	Arden	Konsulentpostnummer	9200
Ansøger		Konsulentby	Aalborg SV
Ansøgersnavn	Tinghøjgård Arden A/S	Konsulenttelefon	97351197
Ansøgeradresse	Fuglegårdsvej 1	Konsulent-email	naa@agrinord.dk
Ansøgerpostnummer	9510	Ejendom	
Ansøgerby	Arden	Ejendomsnummer	9882958
Ansørgertelefon	40911602	CHR numre	30000
Ansøger-email	kp@tinghoejgaard.dk		

Kommune

Mariagerfjord Kommune

Andre husdyrbrug drevet af ansøger

Als Hedevej 6, 9560 Hadsund

Ansøgningsskema i husdyrgodkendelse.dk

228549

Miljøkonsekvensrapport version

2

Ansøgning indsendt

26. oktober 2021
Tilrettet 5. juni 2025

Ammoniakemissionen fra det ansøgte overstiger 3500 kg NH₃-N pr. år. Denne ansøgning indeholder en miljøkonsekvensrapport. Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen. Oplysningerne i denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgnings-system husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1. Angivelsen af numre (A), (B1) mv. henviser til det relevante oplysningskrav i bilag 1.

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	1
1. Ikke teknisk resumé	4
1.1. Biaktiviteter.....	5
1.2. IE brug	5
2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, E1a).....	6
2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)	6
2.2. Produktionsareal, staldsystem og dyretype.....	9
2.3. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning	12
2.3.1. Ventilation.....	14
2.4. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2).....	14
2.4.1. Erhvervsmæssig nødvendighed	15
2.5. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)	15
2.6. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed (B4)	15
2.6.1. Landskabs- og planmæssige forhold	15
2.6.2. Generelle afstandskrav (§§ 6, 7 og 8).....	20
2.7. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c).....	20
2.7.1. Ammoniakdeposition til naturområder.....	21
2.7.2. Bilag IV-arter (E1b).....	25
2.8. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c)	27
2.9. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c).....	29
2.9.1. Støj	29
2.9.2. Støv	29
2.9.3. Rystelser	29
2.9.4. Lys	29
2.9.5. Skadedyr	30
2.9.6. Transporter	30
2.9.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger.....	31
2.10. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c)	31
2.10.1. Døde dyr	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.10.2. Affald.....	32
2.10.3. Olie- og kemikalieforbrug	32
2.10.4. Energiforbrug.....	32
2.10.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	33
2.11. BAT – ammoniak (B9, E1b, E1c)	33
2.12. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)	35
3. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E, F)	35
3.1. Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F1c).....	35
3.2. Påvirkning af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F1c)	36
3.3. Risici for større ulykker eller katastrofer (E1c)	37
3.4. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d)	37
Bilag 1. – Anlægstegning.....	39
Bilag 2. – Oversigt over produktionsarealer	41

Bilag 3.	– Interne transportveje og tilkørselsveje.....	42
----------	--	----

1. Ikke teknisk resumé

Gårdejer Tinghøjgård Arden A/S søger hermed Mariagerfjord Kommune om miljøgodkendelse af husdyrbruget Fuglegårdsvej 1/Hadsundvej 25B, 9510 Arden.

Nuværende drift og den ansøgte drift

Husdyrbruget på Fuglegårdsvej 1/Hadsundvej 25B, 9510 Arden fik i 2012 en miljøgodkendelse i forbindelse med udvidelse af dyreholdet på ejendommen, den 5. oktober 2018 blev dyreholdet nedskrevet som følge af tilsyn. Det tilladte dyrehold var efterfølgende 1.265 årskøer, 155 kviekalve (0-2,5 mdr.), 217 kviekalve (2,5-6 mdr.) og 776 tyrekalve (40-60 kg), svarende til 1.795,52 DE. Udvidelsen skete i eksisterende byggeri.

I forbindelse med ændringen af Husdyrbrugloven er det ikke længere antallet af dyr der godkendes, men derimod det areal dyrene står opstaldet på.

I forbindelse med nærværende udvidelse af dyreholdet ansøges der om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Fuglegårdsvej 1 og Hadsundvej 25B. I nuværende stald 1, 2, 3 og 4 ændres til flexgruppen Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl/ringkanal), stald 5, 6 og 7 ændres til flexgruppen Alle kvæg, dybstrøelse. I en del af den eksisterende kælvningsstald (stald 5) ændres 48 m² til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder, indtegnet som stald 11. Derudover opføres der en ny ungdyrstald med 2.733 m² produktionsareal (stald 9) til flexgruppen Alle kvæg, dybstrøelse.

Derudover opstilles der fodersiloer nord og syd for stald 9 og nye mælketanke opstilles ved den store malkestald, samt lovliggørelse af fodersiloer opstillet øst for kornlade. Der etableres en ny møddingsplads nord for maskinhus med op til tre meter høje sider. Øvrige arealer med fast husdyrgødning ændres til køreareal (17. mødding) og ensilageplads 4 (16. mødding).

Pladsen med kalvehytter (staldområde 8) tømmes og den del af området der ikke indgår i stald 9 ændres til køreareal.

Kalvehytter opstillet mellem halmlade og maskinhus fjernes.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at kunne producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes. Husdyrbrugets samlede produktionsareal udvides med 1.674 m² i forbindelse med det ansøgte.

Produktionsarealet udvides i forbindelse med det ansøgte. Det samlede ansøgte produktionsareal er på 10.113 m². Produktionsarealet er fordelt som følger:

Staldsystem	Type	Areal (m ²)
Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Flexgruppe: Alle kvæg	6.188 m ²
Dybstrøelse	Flexgruppe: Alle kvæg	3.877 m ²
Dybstrøelse	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	48 m ²
I alt		10.113 m²

For at kunne ændre i produktionen og staldindretning uden fornyet godkendelse, er ansøgningen fleksibelt udformet (flexgrupper), således staldene senere kan ændres indvendigt med eks. flere køer i stedet for kvier, eller med en anden indretning til dyrene. Dog må der ikke ske godkendelsespligtige ændringer i staldsystemet. Beregningerne er lavet, så der tages højde for de værste tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer af stalden.

Med godkendelsen opnår ansøger automatisk en frist på 6 år for gennemførelse af det totale projekt og alle vilkår i den eksisterende godkendelse bliver annulleret.

Lugt

Beregninger viser, at der vil ske en forøgelse af lugten. Lugtkonsekvenszonen er på 798 m. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Landskab

Udvidelsen af dyreholdet sker delvist i eksisterende bygninger og med opførelse af en ny staldbygninger. Husdyrbruget vil fortsat opleves som en helhed.

Påvirkning af natur

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver, da der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af teltoverdækning af gyllebeholder e.l.

Det er beregnet at husdyrbruget overholder lovgivningens krav til ammoniakudledningen.

1.1. Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

1.2. IE brug

Dette er ikke et IE-husdyrbrug.

2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, E1a)

2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)

Situationsplanen over staldanlæg m.v. fremgår af nedenstående figur samt bilag 1. Navngivning af stalde m.v. refererer til situationsplanen.

Situationsplan (som indtegnet i husdyrgodkendelse.dk)

Husdyrbruget bliver drevet som et konventionelt malkekvægbrug, med produktionsarealer til dyr, gyllebeholdere, møddingsplads, ensilagepladser og øvrige opbevaringsanlæg. Tinghøjgård Arden A/S vil gerne udvide produktionsarealet til opdrætsdyreholdet, da nybyggeriet vil give ejendommen nye, moderne faciliteter, der opfylder de større pladskrav der er til nybyggeri, og derved mere velfærd til køer, kvier og kalve, samt bedre driftsmæssige vilkår.

Byggeriet af ny driftbygning og møddingsplads samt opstilling af fodersiloer og mælketanke er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom, byggeriet opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer og har en sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til størrelsen på det ansøgte dyrehold.

Foder, korn og mineraler opbevares i foder- og kornlader, mens grovfoder opbevares i ensilage-siloerne eller i markstak. Ensilage opbevares hovedsageligt i siloer, men opbevaring i kan forekomme. Halm opbevares i de to halmklader.

Der blev meddelt miljøgodkendelse på adressen 11. september 2012.

På ansøgningstidspunktet er det planen at nuværende kostalde (stald 1 - 4) ændres til flexgruppen Alle kvæg, i sengestald med spalter. I nuværende ungdyrstalde (stald 6 og 7) ændres dyreholdet til flexgruppen Alle kvæg på dybstrøelse. En mindre del af kælvningsstalden (stald 5) ændres til hestestald (stald 11), i stald 5 ændres dyreholdet til flexgruppen Alle kvæg på dybstrøelse, mens der i stald 11 sker ændring i dyreholdet til flexgruppen Alle kvæg, heste, får og geder.

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i ovenstående stalde, der vil dog blive justeret på inventaret, så det tilpasses dyrenes størrelse. I eksisterende staldområde 8, fjernes kalvehytterne og en del af området indgår i den nye stald 9, mens det resterende område ændres til køreareal.

I den nye stald 9 søges der om tilladelse til flexgruppen Alle kvæg på dybstrøelse.

Der er desuden gyllebeholdere, møddingsanlæg, ensilageopbevaringsanlæg og anden opbevaring f.eks. tilskudsfoder, maskinhuse, korn- og foderlader, samt halmlade på ejendommen.

Foder, korn og mineraler opbevares i foderlade, mens grovfoder opbevares i ensilageopbevaringsanlæg eller i markstak. Ensilage opbevares hovedsageligt i siloer, men opbevaring i markstakke kan forekomme.

Stald 1 - 4. Kostalde på henholdsvis 4.033 m², 1.084 m², 1.320 m² og 1.330 m². Staldene er sengestalde med spalter (bagskyl eller ringkanal). Staldene er oprindeligt bygget til malkekøer. Fremover er det planen at stalden ændres til flexgruppen Alle kvæg, herunder malkekøer, kvier og stude samt ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.).

Stald 5. Kælvningsstald på 1.390 m². Stalden er en dybstrøelsesstald. Staldene er oprindeligt bygget til kælvnings- og sygestald for malke- og goldkøer. Fremover er det planen at stalden ændres til flexgruppen Alle kvæg, herunder malkekøer, kvier og stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.) samt kalve (under 6 mdr.).

Stald 6 - 7. Stalde på henholdsvis 477 m² og 126 m². Staldene er dybstrøelsesstalde oprindeligt indrettet til ungdyr. Fremover er det planen at staldene ændres til flexgruppen Alle kvæg, herunder malkekøer, kvier og stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.) samt kalve (under 6 mdr.).

Staldområde 8 tages ud af drift og ændres som følge af det ansøgte.

Ny stald 9. Ny ungdyrstald på 2.944 m². Stalden indrettes som dybstrøelsesstald til flexgruppen Alle kvæg, herunder malkekøer, kvier og stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.) samt kalve (under 6 mdr.).

Stald 11. Stald på 101 m². Stalden er oprindeligt bygget til kælvnings- og sygestald for malke- og goldkøer. Fremover er det planen at stalden ændres til flexgruppen Alle kvæg, heste, får og geder; herunder malkekøer, kvier og stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.), kalve (under 6 mdr.), heste, får og geder.

Maskinhuset er samlet på 2.591 m². Både før og efter benyttes maskinhuset til maskiner og opbevaring af såsæd mm.

Halmladen er på 1.351 m². Både før og efter benyttes halmladen til opbevaring af halm.

Foderladen er på 1.795 m². Både før og efter benyttes foderladen til opbevaring af halm, foder, korn og mineraler.

Kornladen er på 509 m². Både før og efter benyttes kornladen til korntørring og opbevaring af korn.

Der er otte eksisterende ensilagesiloer i fire ensilageopbevaringsanlæg. De fire ensilageopbevaringsanlæg er på henholdsvis 26 x 40 meter, 34 x 44 meter, 15 x 69 meter og 11 x 92 meter. Siloelementerne er 3 meter høje (standardmål), der er fast bund med afløb til opsamlingsbeholdere. Fremover er det planen at møddingspladsen syd for gyllebeholderne ændres til et ensilageopbevaringsanlæg på 8 x 51 meter, her er der også fast bund med afløb til opsamlingsbeholder.

Der er tre eksisterende gyllebeholdere på henholdsvis 5.758 m³, 5.758 m³ og 3.000 m³. Udover de tre gyllebeholdere er der en gammel gyllebeholder der benyttes til opsamlingsstank for overfladevand.

Tagvand afledes til diffus nedsivning på jordoverfladen eller til rodzoneanlæg, jf. de oprindelige byggetilladelser.

Der er samdrift med husdyrbruget på Als Hedevej 6, hvor en del af bedriftens kvier opstaldes.

2.2. Produktionsareal, staldsystem og dyretype

8-års drift

8-års drift er identisk med nudrift, som følge af nedskrevet dyrehold.

Nudrift

Husdyrbruget fik en miljøgodkendelse den 11. september 2012 og en nedskrivning af dyreholdet den 5. oktober 2018, som følge af tilsyn. Det tilladte dyrehold var efterfølgende 1.265 årskøer, 155 kviekalve (0-2,5 mdr.), 217 kviekalve (2,5-6 mdr.) og 776 tyrekalve (40-60 kg), svarende til 1.795,52 DE.

Ansøgt drift

Der ansøges om et samlet produktionsareal på 10.113 m². Der søges om en fleksibel model (flexgrupper) i alle stalde.

Ved beregningen af produktionsarealet er gangareal og foderbordet, samt malkestalden med opsamlingsareal fratrullet jf. bekendtgørelsen (se bilag 2 for oversigt over produktionsarealet).

Der søges om miljøgodkendelse til følgende ændringer af produktionsarealet på husdyrbruget:

- Ændring af dyretypen i stald 1-4 til flexgruppen Alle kvæg, herunder malkekøer, kvier og stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.) samt kalve (under 6 mdr.).
- Ændring af dyretypen i stald 5-7 til flexgruppen Alle kvæg, herunder malkekøer, kvier og stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.) samt kalve (under 6 mdr.).
- En ny stald 9, med produktionsareal på 2.733 m². Stalden indrettes som dybstrøelsesstald til flexgruppen Alle kvæg, herunder malkekøer, kvier og stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.) samt kalve (under 6 mdr.).
- Ændring af dyretypen i stald 11 til flexgruppen Alle kvæg, heste, får og geder; herunder malkekøer, kvier og stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.), kalve (under 6 mdr.), heste, får og geder.

De ansøgte dyretyper og staldsystem ses i nedenstående tabel. Nudrift samt 8-års drift fremgår ligeledes af nedenstående.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
4: kostald syd	1904	Naturlig ventilation	6 m	(#440256) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1330
1: kostald 1	4033	Naturlig ventilation	6 m	(#440260) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	341
				(#440259) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	2113
6: dybstrøelse	477	Naturlig ventilation	6 m	(#440267) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	341
7: dybstrøelse	126	Naturlig ventilation	6 m	(#440270) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	122
5: Kælvning	1390	Naturlig ventilation	6 m	(#440273) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	681
3: kostald nord	2004	Naturlig ventilation	6 m	(#440276) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1320
2: kostald 2	1920	Naturlig ventilation	6 m	(#440279) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1084
11. Hestestald	101	Naturlig ventilation	6 m	(#440286) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	48
9: Ny ungdyrstald	2944	Blandet ventilation	3 m	(#687098) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	2733
Sum						10113
Nudrift						
4: kostald syd	1904	Naturlig ventilation	6 m	(#440257) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1330
1: kostald 1	4033	Naturlig ventilation	6 m	(#440262) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2113
				(#440261) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	341
8: Fuglegårdsvej kalve 0-2,5 mdr	2019	Naturlig ventilation	3 m	(#440265) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	1059
6: dybstrøelse	477	Naturlig ventilation	6 m	(#440268) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	341
7: dybstrøelse	126	Naturlig ventilation	6 m	(#440271) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	122
5: Kælvning	1390	Naturlig ventilation	6 m	(#440274) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	681
3: kostald nord	2004	Naturlig ventilation	6 m	(#440277) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1320
2: kostald 2	1920	Naturlig ventilation	6 m	(#440280) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1084
11. Hestestald	101	Naturlig ventilation	6 m	(#461330) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	48
Sum						8439

8 års drift						
4: kostald syd	1904	Naturlig ventilation	6 m	(#440258) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1330
1: kostald 1	4033	Naturlig ventilation	6 m	(#440264) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) (#440263) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0 0	2113 341
8: Fuglegårdsvej kalve 0-2,5 mdr	2019	Naturlig ventilation	3 m	(#440266) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	1059
6: dybstrøelse	477	Naturlig ventilation	6 m	(#440269) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	341
7: dybstrøelse	126	Naturlig ventilation	6 m	(#440272) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	122
5: Kælving	1390	Naturlig ventilation	6 m	(#440275) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	681
3: kostald nord	2004	Naturlig ventilation	6 m	(#440278) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1320
2: kostald 2	1920	Naturlig ventilation	6 m	(#440281) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1084
11. Hestestald	101	Naturlig ventilation	6 m	(#461331) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	48
Sum						8439

Oversigt over dyretyper, staldsystem og produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift (tabel fra husdyrgodkendelse.dk).

Flexgrupper

Der søges om godkendelse til flexgrupper i alle staldafsnit. Ved beregning af emissioner fra anlægget tager modellerne automatisk udgangspunkt i den dyretype som afgiver det skrappeste krav eller højeste belastning. Det betyder, at beregninger i forhold til krav om BAT for ammoniak samt emission af lugt og ammoniak for ansøgninger hvori der indgår flexgruppe altid vil være en worst case beregning.

Det er ikke nødvendigvis den samme dyretype som indgår i beregning af hhv. lugt, ammoniak samt krav til BAT.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	
Heste. Dybstrøelse	
Får og geder. Dybstrøelse	

Oversigt over flexgrupper (fra husdyrgodkendelse.dk)

Ressourceforbruget og produktion af husdyrgødning er forskellig for forskellige produktioner. I denne ansøgning er der taget afsæt i en forventet produktion med 1265 malkekøer og kvie-opdræt.

2.3. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Gødningsopbevaringsanlæg

På ejendommen er der 3 gyllebeholdere og der etableres en ny møddingsplads.

Herudover ejer ansøger andre ejendomme hvor der er opbevaringskapacitet til rådighed, disse gyllebeholdere indgår ikke i ansøgningen om miljøgodkendelse. Husdyrbrugets opbevaringsanlæg i de tre drifter; Ansøgt drift, nudrift og 8 års drift fremgår af nedenstående oversigt.

Redegørelse for kapacitet til opbevaring af flydende og fast husdyrgødning fra ejendommen					
Beholder	Kapacitet (m³)	Overfladeareal (m²)*	Drift	Teknologi	Yderligere krav (gyllealarm m.v.)
Gyllebeholder 1	5758	1087	Ansøgt drift	-	-
			Nudrift	-	-
			8 års drift	-	-
Gyllebeholder 2	5758	1092	Ansøgt drift	-	-
			Nudrift	-	-
			8 års drift	-	-
Gyllebeholder 3	3000	784	Ansøgt drift	-	-
			Nudrift	-	-
			8 års drift	-	-
Ny møddingsplads	-	880	Ansøgt drift	-	-
			Nudrift	-	-
			8 års drift	-	-
Kapacitet på øvrige ejendomme i bedriften Tinghøjgård Arden A/S					
Gyllebeholder Vråvej 8	2000	-	Ansøgt drift		
			Nudrift		
			8 års drift		
Gyllebeholder Vråvej 14	2000	-	Ansøgt drift		
			Nudrift		
			8 års drift		
Gyllebeholder Tisted Holter 5	3000	-	Ansøgt drift		
			Nudrift		
			8 års drift		
Gyllebeholdere Bækvej 1	600 800	-	Ansøgt drift		
			Nudrift		
			8 års drift		
Gyllebeholdere Hedegårdsvej 5	690 2000	-	Ansøgt drift		
			Nudrift		
			8 års drift		
I alt	14.516 m³ på Fuglegårdsvej 1				
	25.606 m³ i alt for bedriften Tinghøjgård Arden A/S				

*Overfladearealet af beholderne er beregnet automatisk ved indtegning af beholderne i husdyrgodkendelse.dk. Overfladearealet af gødningsopbevaringsanlæg indgår i beregning af anlæggets samlede emission af ammoniak.

Beholderne der er opført efter 1. januar 2007 og som ligger indenfor en afstand af 300 meter fra et kategori 1 eller 2-naturområde skal være forsynet med fast overdækning jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ingen af ejendommens beholdere er beliggende indenfor 300 m fra kategori 1- eller 2-natur.

På ejendommen er der en møddingsplads (16.mødding) på ca. 7x50 m. Møddingspladsen ændres til ensilagesilo 4. Der opføres en ny møddingsplads på ca. 22x40 m, møddingspladsen etableres nord for maskinhus med op til tre meter høje sider. Dybstrøelse opbevares på møddingspladsen eller i markstak. Dybstrøelse bliver opbevaret efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

En del af dybstrøelsen fra ejendommens produktion går til biogas. Gyllen sendes retur og opbevares i bedriftens gyllebeholdere.

Krav vedr. alarm, barriere eller terrænændring

Gyllebeholderne ligger i en større afstand end 100 meter af en grøft/sø og udenfor et risikoområde (6 graders hældning på terræn). Der er derfor ikke krav til gyllealarm; beholderbarriere eller terrænændring.

Placering af gyllebeholder med højdekurver.

Håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Flydende husdyrgødning ledes i lukkede rørføringer til fortank og pumpes til gyllebeholder.

Gyllebeholderne har flydelag. Omrøring sker normalt kun i forbindelse med at gyllebeholderne tømmes forud for udspreddning. Gyllebeholderne tømmes med sugetårn til gyllevogn, som sikrer, at der ikke sker overløb i forbindelse på påfyldning af gyllevogn.

Der er indgået en aftale med et biogasanlæg om afhentning af dybstrøelse fra ejendommen. Bedriften Tinghøjgård Arden A/S modtager gylle retur fra biogasanlægget, gyllen opbevares i bedriftens gyllebeholdere. Det forventes at dybstrøelsen afhentes løbende hver 14. dag. Ved behov for opbevaring af et mindre oplag af fast gødning, ensilagerester m.v. anvendes den ansøgte møddingsplads.

Forventet gødningsproduktion

Den forventede gødningsproduktion af gylle og dybstrøelse udgør:

Dyretype/ antal	Staldsystem	Normtal 2020 (ton pr. års-dyr)	Gødningsproduktion (ton)	
			Gylle	Dybstrøelse
1212 årskøer (tung race)	Sengestald m. bagskyl/ringkanal	32,06 t	38.856,7	
53 årskøer (tung race)	Dybstrøelse (hele arealet)	16,21 t		859,1
316 årsopdræt (0-6 mdr., tung race)	Dybstrøelse (hele arealet)	1,89 t (korr. 0,90)		537,2
949 årsopdræt (6-27 mdr., tung race)	Dybstrøelse (hele arealet)	5,52 t (korr. 0,72)		3771,7
655 tyrekalve/år (40-60 kg)	Dybstrøelse (hele arealet)	0,98 t (korr. 0,07)		47,5
I alt			38.856,7	5.215,8

Et estimat af den producerede mængde gylle med det forventede dyrehold. Vand fra vask af malkeanlæg er medregnet i beregningen. Da der i ansøgt drift ansøges om at anvende en fleksibel sammensætning af dyreholdet, er ovenstående udelukkende et estimat. Der kan derfor forekomme udsving i gylleproduktionen afhængig af dyreholdets sammensætning.

Med det forventede dyrehold i den ansøgte drift produceres der i alt ca. 38.856,7 m³ gylle. Herudover ledes der ca. 352 m³ vand fra møddingspladsen til gyllesystemet. Overfladevand fra befæstede arealer og ensilagesaft fra ensilageopbevaringsanlæg opsamles i tank til overfladevand og udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Med en kapacitet på 14.516 m³ til rådighed, er der på ejendommen en opbevaringskapacitet på 4,4 måneder. Da der er opbevaringskapacitet til mindre end 9 måneder, vurderes det, at der ikke er tilstrækkelig med opbevaringskapacitet på ejendommen.

Foruden opbevaringskapacitet på den ansøgte ejendom, ejer ansøger yderligere ejendomme hvorpå der er overskydende opbevaringskapacitet. Derudover har ejendommen indgået gylleaftaler for afsætning af flydende husdyrgødning, gylleoverførsler fremgår af bedriftens gødningsregnskab.

Det vurderes derfor, at der samlet for bedriften Tinghøjgård A/S er tilstrækkeligt med opbevaringskapacitet.

2.3.1. Ventilation

Staldanlægget er naturligt ventileret.

2.4. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Staldanlæg

I forbindelse med det ansøgte ønsker ansøger, at opføre en ny dybstrøelsesstald (stald) på 2.944 m² (32x92 meter) med en bygningshøjde der ikke overstiger 12,5 meter, stalden opføres nord for eksisterende kostald 2. Derudover søges der om lovliggørelse af to nye mælketanke opstillet syd for den store malkestald.

Gødningsopbevaring

I forbindelse med det ansøgte ønsker ansøger, at etablerer et nyt opbevaringsanlæg på 880 m² til fast husdyrgødning nord for eksisterende halmlade.

Foderopbevaring

I forbindelse med det ansøgte ønsker ansøger at opstille, 2 nye fodersiloer nord for og 2 nye fodersilo syd for stald 9, samt lovliggørelse af 2 fodersiloer opstillet øst for kornlade.

Anlægsarbejde

I forbindelse med det ansøgte foretages der anlægsarbejde i forbindelse med opførelse af en ny dybstrøelsesstald og ny møddingsplads.

2.4.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Det ansøgte staldbyggeri, fodersiloer, mælketanke og møddingsplads samt intern adgangsvej vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Der er tale om opførelse af byggeri, der er nødvendig for driften af husdyrbruget.

Byggeriet er ikke usædvanligt eller har industriel karakter, og byggeriet knytter sig alene til driften på denne ejendom.

Efter nævnets praksis kan opførelse af en stald på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til ejendommens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

Byggeriet af nye driftsbygninger og møddingsplads, samt opstilling af fodersiloer og mælketanke er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom, byggeriet opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer og har en sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til størrelsen på det ansøgte dyrehold.

Den ansøgte ændring er derfor erhvervsmæssig nødvendig.

2.5. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)

Ansøger driver husdyrbrug på flere adresser:

Als Hedevej 6, 9560 Hadsund.

Husdyrbruget er dog ikke teknisk og forureningsmæssigt forbundet med de øvrige husdyrbrug eller med anlæg til husdyrproduktion på andre adresser. Anlægget skal derfor ikke godkendes samlet med andre anlæg til husdyrproduktion.

2.6. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed (B4)

2.6.1. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

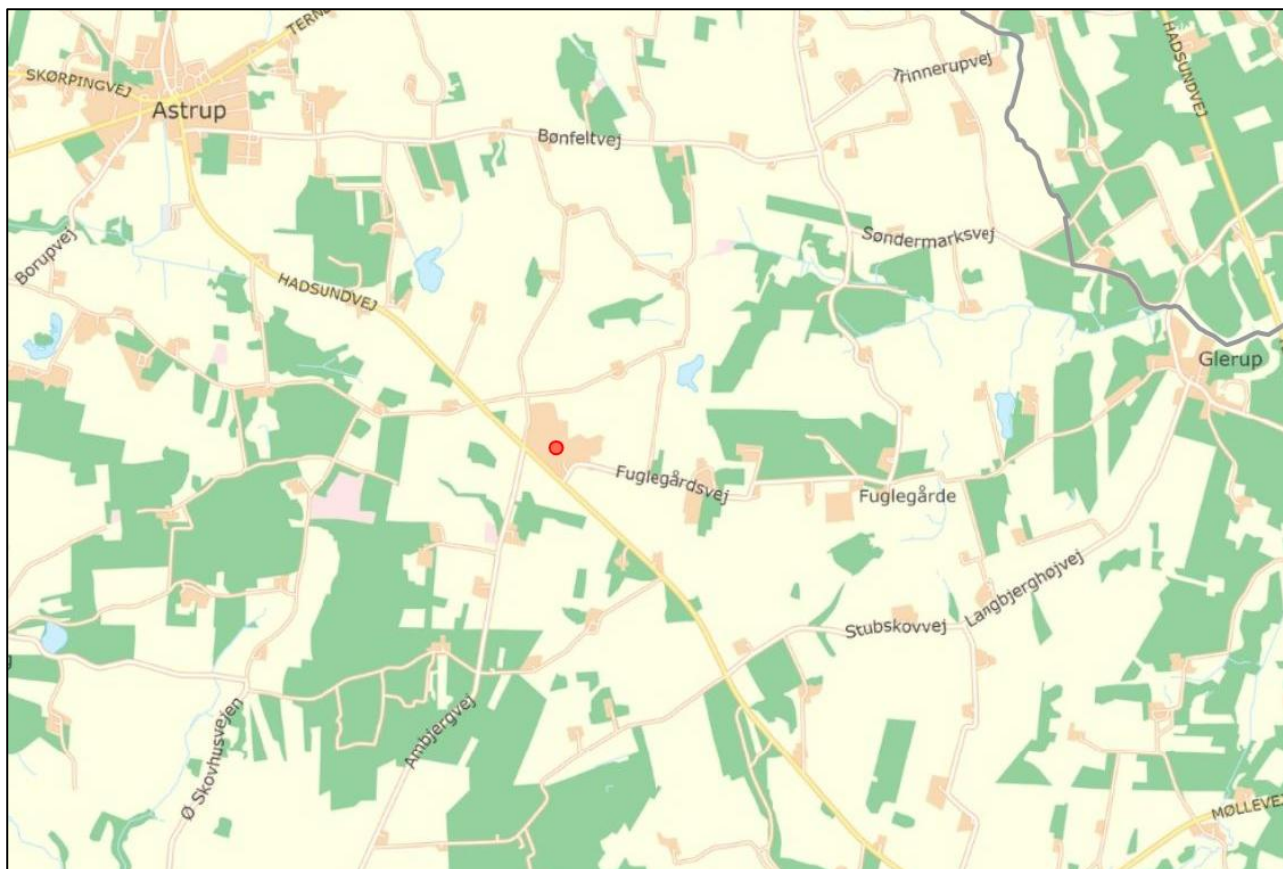
Husdyrbruget er lokaliseret i Mariagerfjord Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 2 km sydøst for Astrup By. Husdyrbruget ligger i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Terrænet omkring ejendommen er fladt. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en ny dybstrøelsesstald og etableres en ny møddingsplads nord for eksisterende byggeri, samt opstilles fodersiloer og mælketanke i forbindelse med eksisterende driftsbygninger.

Den nye stald med fodersiloer, intern adgangsvej og møddingspladsen er delvist placeret inden for 100 meter af beskyttelseslinjen for fredede fortidsminder. Der er tale om en rundhøj beliggende 67 meter øst for den nye staldbygning med fodersiloer og 80 meter nord for møddingspladsen.

Den 18. august 2021 er der hos Mariagerfjord Kommune søgt om dispensation jf. Naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til Tinghøj, sted- og lokalitetsnr. 120402-126 til opførelse af nye staldanlæg.

Ejendommen er beliggende udenfor kystnærhedszonen og strandbeskyttelseslinjen. Nærmeste skovbyggelinie ligger ca. 500 m vest for ejendommen. Der er ingen søbeskyttelseslinjer eller kirkebyggelinjer i nærheden af ejendommen.

Husdyrbrugets geografiske placering (husdyrbruget er markeret med rødt).

Det nye byggeri opføres i tilknytning til eksisterende byggeri. Byggeriet ligger indenfor ejendommens eksisterende byggefelt og vil derfor ikke fremstå markant synligt for omgivelserne.

En placering af nyt byggeri i tilknytning til eksisterende byggeri vil i forhold til udpegninger i kommuneplanen være at fortrække, da et barmarksprojekt vil være i strid med udpegningerne. Dertil kommer at et barmarksprojekt vil kræve en væsentlig terrænregulering, hvilket ligeledes vil påvirke landskabsoplevelsen.

Den ønskede placering af byggeri i tilknytning til eksisterende bygninger er den langt mest optimale løsning, da den placering ikke påvirker negativt i forhold til eksisterende forhold, og vurderes ikke at være i strid med retningslinjerne i kommunerammeplanen.

Byggeriets udformning med åbne kalvestalde med gardiner på udvendige sider og foderbord mellem bygningerne, samt bygningshøjde der ikke overstiger de eksisterende bygninger, vil gøre at staldene set fra øst vil syne som et sammenhængende byggeri, og ikke vil syne væsentligt i landskabet, da eksisterende driftsbygninger mod syd og vest vil være afskærmende for direkte indsigt til de to nye staldbygninger.

Forholdet til Kommuneplan

Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplanen 2013-2025 har følgende udpegninger:

Aktuelle udpegninger i kommuneplanen	Retningslinjer i kommuneplanen/Formål med udpegningen
Særlige naturområder	I særlige naturområder skal naturværdierne og de kulturhistoriske, geologiske og landskabelige værdier beskyttes. Beskyttelseshensynet skal gå forud for andre interesser. Planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden skal derved tjene til at opfylde målsætningen for de særlige naturområder. Hertil hører naturkvalitet for områdets naturtyper fastlagt efter kommunens naturplanlægningssystem, jf. Retningslinje 2.14.4. I forbindelse med friluftaktiviteter i de særlige naturområder kan der etableres mindre anlæg og støttepunkter, hvis dette er foreneligt med målene for områderne.
Naturområder	I naturområderne skal hensynet til natur- og landskabsinteresser varetages i balance med de øvrige interesser i det åbne land. I disse områder må planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden ikke forringe muligheden for at opfylde målsætningen for områdets naturtyper, fastlagt efter principperne i kommunens naturkvalitetsplan, jf. Retningslinje 2.14.4.
Økologiske forbindelser (Potentielle økologiske forbindelser)	I de økologiske forbindelser skal planlægning og administration af arealanvendelsen og tilstanden som udgangspunkt forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de dyr og planter, som forbindelserne skal sikre.
Større sammenhængende landskaber	Beskyttelse og udvikling af særlige landskabsværdier skal prioriteres inden for den blå-grønne struktur, herunder synlighed eller oplevelse af landskabernes geologiske og kulturhistoriske fortælling, særlige naturværdi eller værdi som rekreativt landskab. Den blå-grønne struktur bør friholdes for større tekniske anlæg og andet stort og markant byggeri. Kan et anlæg ikke undgås, skal det placeres og udformes, så det præger landskabet mindst muligt. I den blå-grønne struktur kan der ske byudvikling i respekt for landskabsværdierne. Ved byudvikling skal planlægningen af byranden sikre, at by og landskab integreres og tilsammen tilpasses det omgivende landskabs karakter.
Bevaringsværdige landskaber	I de særligt bevaringsværdige landskaber skal hensynet til at beskytte eller forbedre landskabets karaktergivende strukturer og elementer vægtes højt. Ændringer må kun i ubetydeligt omfang forringe eller forstyrre landskabets geologiske, kulturhistoriske eller naturbetingede kvaliteter. Der kan kun gennemføres større og markant byggeri eller anlæg, der er driftsmæssigt nødvendigt for landbrugserhvervet. Bygninger og anlæg skal i disse tilfælde placeres og udformes med særlige hensyn til opretholdelsen af landskabets karakter og oplevelsesværdier. I de særligt bevaringsværdige landskaber samt i byranden skal byggeri og anlægs placering i terrænet, bygningshøjder, materialevalg og belysning sikre, at der ikke sker langtrækkende negative konsekvenser for landskabet. Uden for de særligt bevaringsværdige landskaber skal landskabets karakter opretholdes ved at indpasse ændret arealanvendelse, byggeri og tekniske anlæg i landskabets karaktergivende strukturer.
Landskabstyper	Landskabets middelstore skala, enkle karakter og overvejende åbne afgrænsning skal respekteres. Skovrejsning skal begrænses til et prioriteret bælte parallelt med kysten, der adskiller bebyggelsen langs kysten og det bagvedliggende landbrugslandskab. Der kan etableres nye naturområder, der fremhæver landskabets naturgeografi/naturlige lavbundsforhold. Nyt landbrugsbyggeri bør have en lav karakter og fremstå harmonisk i landskabet så udsigterne på tværs af landskabet ikke forringes. Byggeriet bør kun overstige en middelstor skala efter en konkret vurdering. Den enkle struktur af hegn kan bruges som afskærmning.

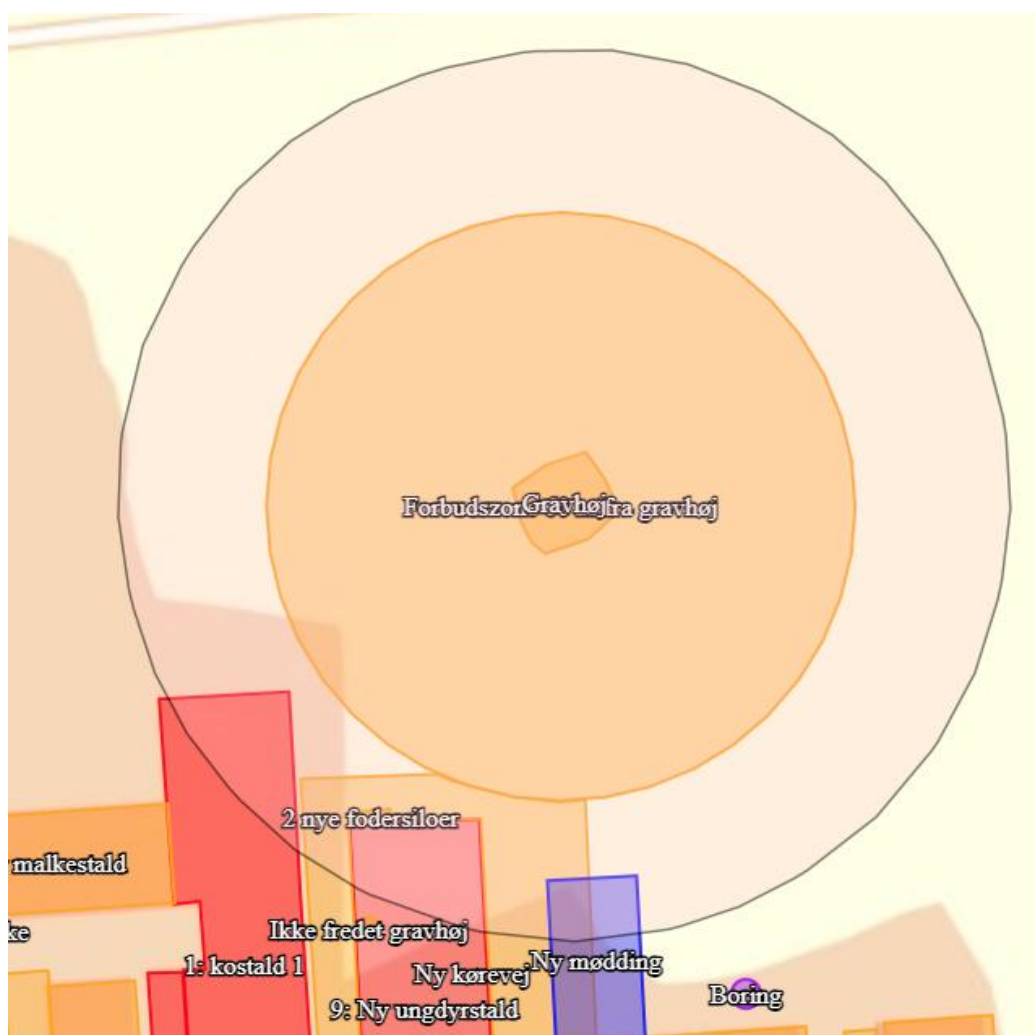
Bygge- og beskyttelseslinjer, fredede områder, kulturarvsarealer

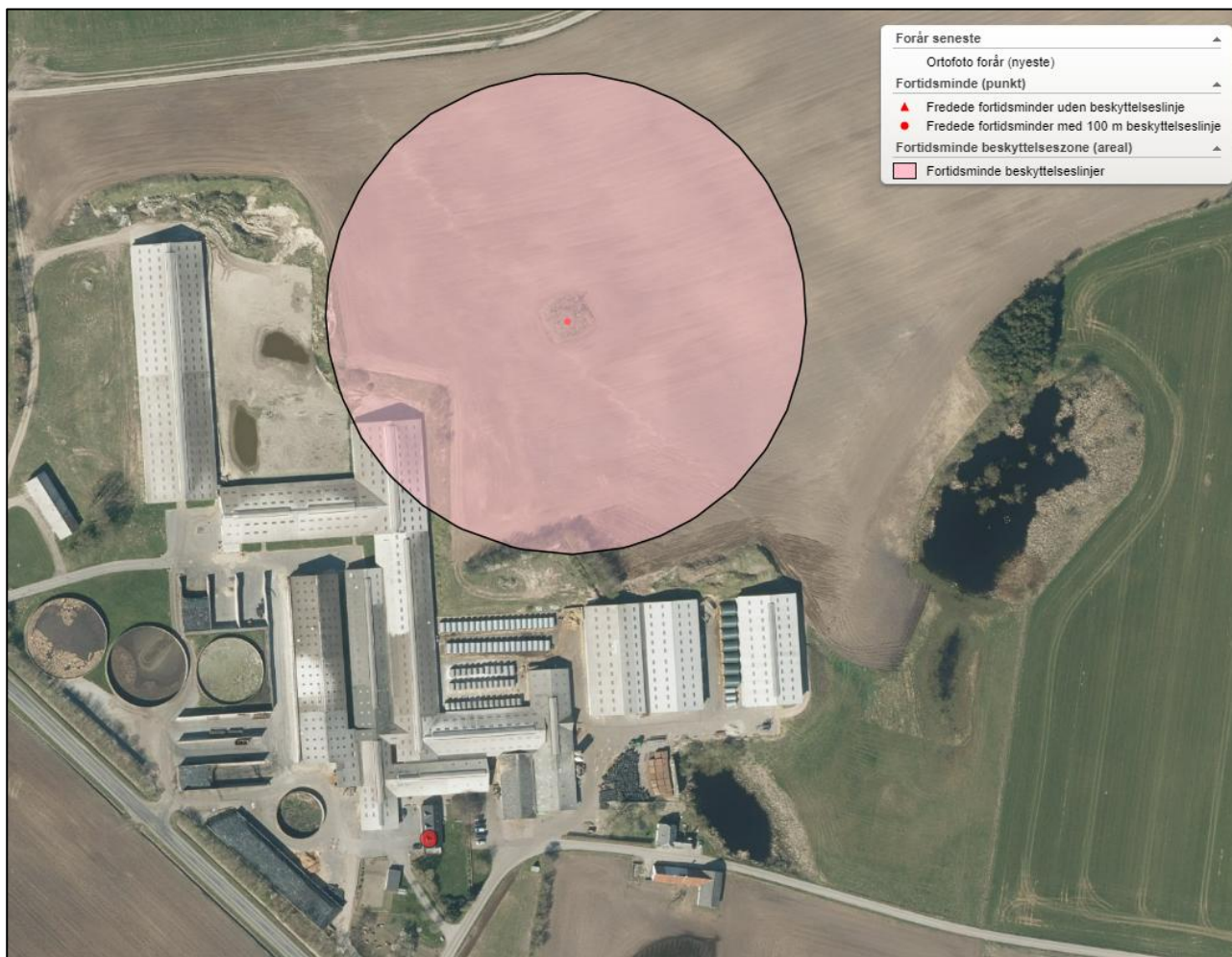
Der er kun vurderet på nybyggeri. Nybyggeriets placering ift. beskyttelseslinjer m.v. er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte nybyggeri indenfor beskyttelsen?			Evt. afstand
	Nej	Ja	Delvist	
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Skovbyggelinje	☒	☐	☐	
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐	
Klitfredning	☒	☐	☐	
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Kystnærhedszone	☒	☐	☐	
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☐	☒	☐	
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐	
Kulturarvsarealer	☒	☐	☐	
Fredet område	☒	☐	☐	
Ikke-fredede fortidsminder	☒	☐	☐	

Husdyrbruget og nyt byggeri ligger delvist indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen til gravhøjen "Tinghøj". Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre ind- og udsyn til fortidsminder. Der er søgt dispensation for placering af nye stalde og møddingsplads.

Husdyrbrugets placering ift. beskyttelseslinjer m.m. ses på nedenstående figur.

Husdyrbrugets placering ift. Beskyttelseslinjer og fortidsminder (kort fra plandata.dk). Det røde punkt markerer husdyrbruget.

Der er vedhæftet udtalelse fra Nordjyske Museer, hvor det konkluderes, at arealet kan frigives til det ønskede byggeri.

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Der opføres nye driftsanlæg inden for bygge- og beskyttelseslinjer for fredede fortidsminder. Synlighed og indsigt til gravhøjen "Tinghøj" fra nord og nordøst ændres ikke med ønsket om, at opfører en ny driftbygning til kvægopdræt og to fodersiloer i forbindelse med den eksisterende husdyrproduktion, samt intern adgangsvej og en møddingsplads som delvist er beliggende inden for 100 meter beskyttelseslinjen.

Der vurderes ikke at være alternative muligheder for placering af det planlagte byggeri i tilknytning til det eksisterende byggeri, hvor placeringen af nyt byggeri ligger udenfor beskyttelseslinjen, da en ændret placering vil kræve større terrænregulering grundet meget faldende terræn udenfor det eksisterende byggefelt.

Det ansøgte strider desuden ikke imod retningslinjerne i kommuneplanen for Mariagerfjord Kommune og det ansøgte opføres ikke indenfor fredede områder eller kulturarvsarealer.

Da de nye anlægsdele opføres i tilknytning til eksisterende byggeri og desuden medvirker til afrunding af bygningsmassen på ejendommen, vurderes det, at det ansøgte, ikke vil forringe oplevelsen af landskabet væsentligt.

2.6.2. Generelle afstandskrav (§§ 6, 7 og 8)

Afstandene til de i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller.

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugloven § 6 for stald 9 og møddingsplads (Gælder kun etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening)			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Astrup By	2.007 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, institution, rekreative formål etc.	50 m	Rostrup (4.7 og 14/2008)	4.517 m
Nabobeboelse	50 m	Lyngmosevej 4	356 m fra ny stald 9 347 m fra ny mødding
Forbudszoner jf. husdyrbrugloven § 7 for stald 9 og møddingsplads			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m	Overdrev SV	> 2.000 m
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m	Overdrev NØ	> 3.000 m

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbruglovens § 8 for stald 9 og møddingsplads (Gælder kun etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening)		
	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	25 m fra ny møddingsplads 63 m fra ny stald 9
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	> 50 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	519 m fra ny stald 9
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	70 m til offentlig vej 203 m til privat fællesvej
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	> 25 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	4 m fra stald 6* 54 m fra ny stald 9 107 m fra ny møddingsplads
Naboskel	Min. 30	17 m fra maskinhus** 61,2 m fra ny stald 9 72,1 m fra ny møddingsplads
Afstandskrav nyetablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning § 8		
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 100m	100 m

*Stuehuset på Fuglegårdsvej 1 er beliggende ca. 4 meter fra eksisterende stald 6, hvorfra der ikke sker en øget emission af lugt og ammoniak. **Der er ca. 17 meter fra eksisterende maskinhus til naboskel ved Fuglegårdsvej 3. Ejendommen på Fuglegårdsvej 3 er ejet af ansøger.

Vurdering

Afstandskravene i §§6 og 7 er alle opfyldt. Afstandskravene i § 8 er delvist opfyldt.

Den eksisterende stald 6 er lokaliseret i en afstand af mindre end 15 meter fra beboelse på samme ejendom. Da der er tale om en eksisterende lovlig opført stald, hvorfra der ikke sker en forøget forurening som følge af det ansøgte, er denne stald ikke omfattet af det nugældende afstandskrav på 15 meter.

Det eksisterende maskinhus er lokaliseret i en afstand af mindre end 30 meter fra naboskel. Da der er tale om et eksisterende lovlig opført maskinhus, hvorfra der ikke sker en forurening som følge af det ansøgte, er dette maskinhus ikke omfattet af det nugældende afstandskrav på 30 meter.

2.7. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c)

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	10475,1	1501,8	11976,9
Nudrift	9068,9	1316,1	10385,0
8 års-drift	9068,9	1316,1	10385,0

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

2.7.1. Ammoniakdeposition til naturområder

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget et husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I Husdyrgodkendelse.dk beregnes hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur der er vejledende udpeget efter naturbeskyttelseslovens §3 (§3-natur). I husdyrgodkendelse.dk regnes der på hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission der afsættes på omkringliggende natur. Naturområderne er udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens §3. Udpegningerne er vejledende for alle naturtyper.

Den totale ammoniakdeposition samt merdepositionen i forhold til nudriften og i forhold til driften for 8 år siden på de afsatte naturpunkter ses i nedenstående tabel. For øvrige detaljer om ammoniakdeposition, se ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk.

Samlet emission: 11976,9 (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): 1591,9 (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): 1591,9 (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
4.4 Sø N	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,8	0,8	6,0
4.3 Sø NV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	1,6
3.4 Skov - Tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,9
3.3 Skov - tilgroet lysåbent og hede	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,5
3.2 Skov - Tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
3.1 Mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,3
1.2 Surt overdrev V	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
1.1 Overdrev SV	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1

2.1 overdrev NØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
3.9 Mose Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,9
3.8 Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	1,1
3.7 Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	1,2
4.2 Sø S	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,0	2,0	14,0
4.1 Sø Ø	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,1	2,1	7,6
3.5 Mose NV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	2,4
3.6 Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,3	1,7

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

Kategori 1-natur (1.x punkter)

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper herunder habitatnaturtyper samt §3 beskyttede heder og overdrev, beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder).

Kort over nærmeste kategori 1-natur (fra husdyrgodkendelse.dk). Evt. øvrige afsatte naturpunkter kan ses i ansøgningsskemaet på husdyrgodkendelse.dk.

Nærmeste kategori 1-natur er et overdrev beliggende ca. 2 km sydvest for anlægget.

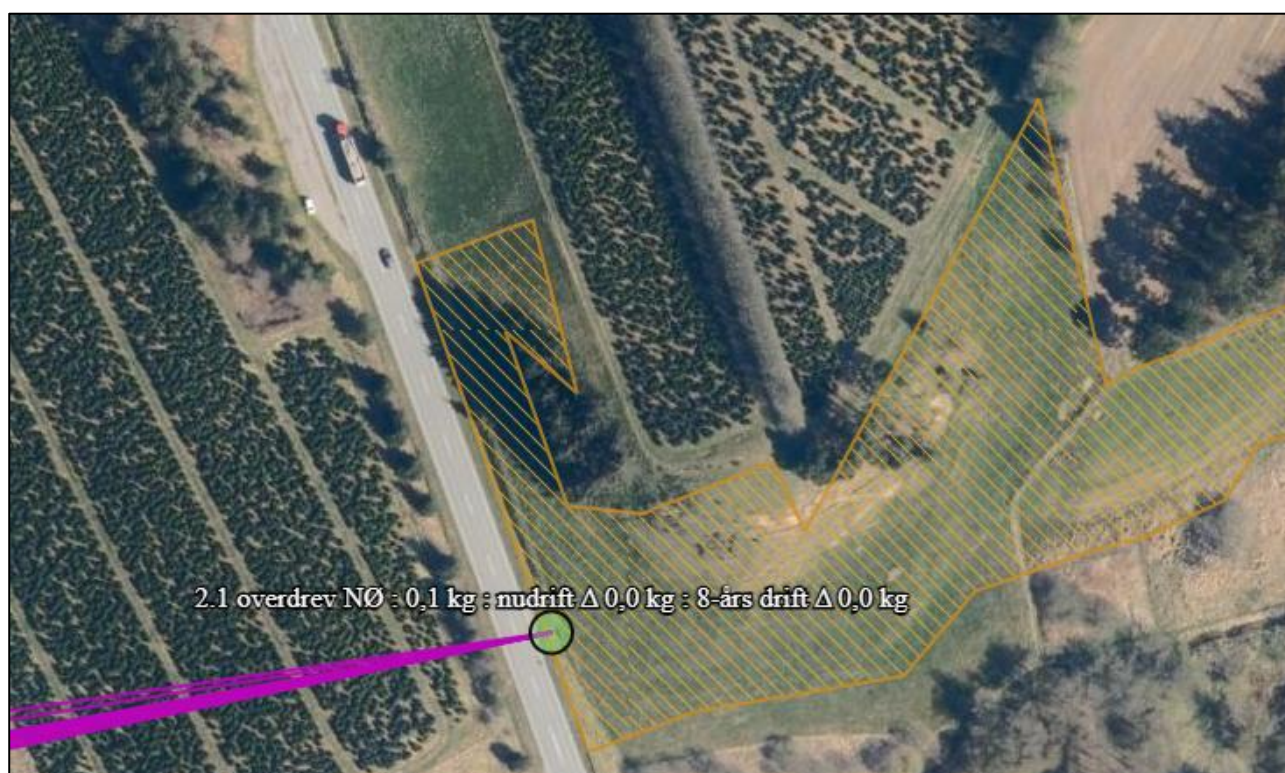
Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 26 må totaldepositionen til kategori 1 ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i de afsatte kategori 1-naturpunkter er på højst 0,1 kg N/ha/år. Da totaldepositionen er under 0,2 kg N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt. Der er derfor ikke vurderet på kumulation i forhold til andre husdyrbrug.

Kategori 2-natur (2.x punkter)

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det er højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kort over nærmeste kategori 2-natur (fra husdyrgodkendelse.dk). Evt. øvrige afsatte naturpunkter kan ses i ansøgningsskemaet på husdyrgodkendelse.dk.

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev beliggende mere end 3 km nordøst for ejendommen.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 2-natur ikke overstige 1,0 kg N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til de afsatte kategori 2-naturpunkter er på 0,1 kg N/ha/år. Kravet til totaldepositionen er derfor overholdt.

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Kategori 3-natur (3.x punkter)

Kategori 3-natur er ammoniakfølsom skov og ammoniakfølsomme heder, moser eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur.

Kort over nærmeste kategori 3-natur samt vejledende registreret §3 natur (fra husdyrgodkendelse.dk). Evt. øvrige afsatte naturpunkter kan ses i ansøgningsskemaet på husdyrgodkendelse.dk.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose (punkt 3.5) beliggende ca. 349 m nordvest for anlægget.

Merdepositionen i punktet er under 1 kg N/ha/år, hvis der kun indføres teknologi til reduktion af ammoniak i henhold til lovgivningens generelle krav. Der skal kun foretages en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3-natur, hvis merdepositionen er over 1 kg N/ha/år.

Den beregnet merdeposition til de resterende otte områder med kategori 3-natur ligger i intervallet 0,0 til 0,3 kg N. Der er regnet til relevante naturområder hele vejen rundt anlægget.

Ved merdeposition af ammoniak på under 1,0 kg N/ha/år for kategori 3-natur skal der ikke foretages yderligere vurdering.

Øvrig beskyttet natur

Ud over natur defineret under kategori 1, 2 og 3 skal der foretages en vurdering af om merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 kan føre til tilstandsændringer. Med henvisning til beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur anses merdepositioner under 1 kg N/ha/år ikke at kunne føre til tilstandsændringer.

Nærmeste §3 beskyttet natur består af fire søer beliggende omkring anlægget.

Beregninger foretaget i husdyrgodkendelse viser, at ændringerne på husdyrbruget ikke giver anledning til merbelastninger til øvrig natur i naturpunkt 4.3 og 4.4. Kravene er derfor umiddelbart overholdt for de to naturpunkter.

Beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at ændringerne på husdyrbruget giver anledning til en merdeposition til søen i naturpunkt 4.1 på 2,1 kg N/ha/år og en totaldeposition på

7,6 kg N. Søen vurderes ikke at være ammoniakfølsom da den er delvist tilgroet og forventes at være næringsstofpåvirket som følge af nærheden til husdyrbrugets staldanlæg og dyrket mark.

Beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at ændringerne på husdyrbruget giver anledning til en merdeposition til søen i naturpunkt 4.2 på 2,0 kg N/ha/år og en totaldeposition på 14,0 kg N. Søen vurderes ikke at være ammoniakfølsom da den er delvist tilgroet og forventes at være næringsstofpåvirket som følge af nærheden til husdyrbrugets staldanlæg og dyrket mark.

Søarealet i naturpunkt 4.1 og et areal som strækker sig øst-vest er i kommuneplanen udlagt som potentiel økologisk forbindelse. Både nord og syd for en potentielle økologiske forbindelse er der udlagt areal som er økologiskforbindelse. Den øgede påvirkning af kvælstof til søen vil ikke have en påvirkning på om området på sigt kan blive en økologisk forbindelse, da det ikke vil forringe muligheden for spredning af arter.

Søen er besigtiget i 2008 hvor det er bemærket at søen er et fint lavvandet vandhul på en mark som er under tilgroning. Desuden er det bemærket at de omkring liggende marker er oversvømmet. Af positive strukturer er noteret at der er padder tilsteder samt et alsidigt dyre- og planteliv. Kommunen har i 2008 noteret at vandet er grumset med svag rådlugt og vurderet at søen aldrig udtørre da den har en dybde på 1,0-1,5 meter. Som nødvendig plejeindsats har kommunen vurderet at der er behov for at nedsætte eutrofiering samt at stoppe tilskudsfodring på arealet.

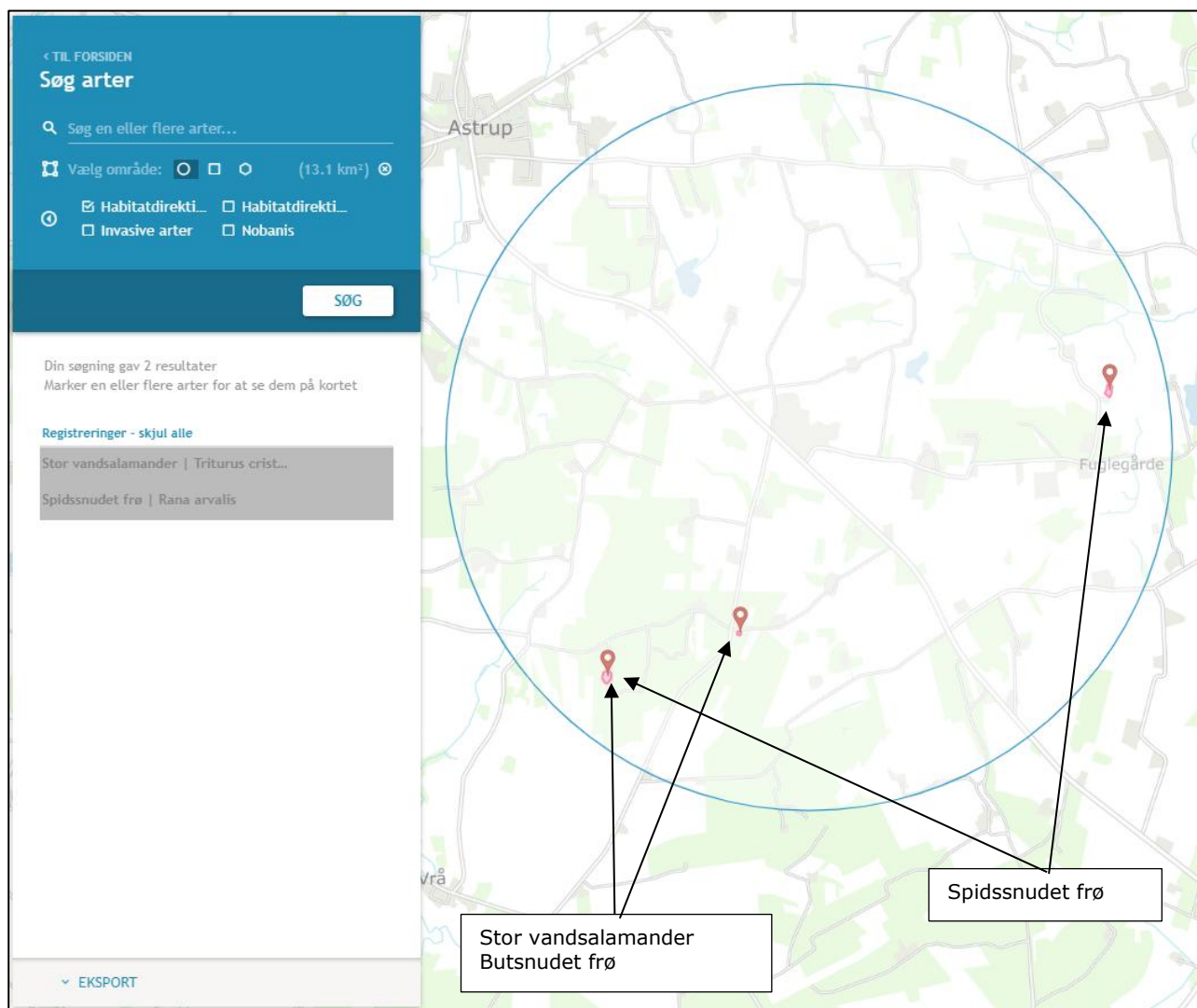
På luftfotos ser søen ud til at være tilgroet yderligere siden 2008 hvor kommunen lavede sin besigtigelse.

Arealet omkring søen bliver ikke benyttet i dag til afgræsning og tilskudsfodring og vurderes derfor ikke som et fortsat problem. Søen ligger i forbindelse med dyrkede marker og der tilføres derfor løbende næringsstoffer fra disse arealer. Mariagerfjords kommunes grundbelastning er 14,5 kg N/ha/år og en næringsrig sø kan tåle 10 kg N/ha/år. En merdeposition fra staldende på 2,1 kg N/ha/år vurderes ikke have en væsentlig påvirkning på søen.

Mariagerfjord Kommune bedes derfor foretage en konkret vurdering af det ansøgtes påvirkning på naturområdet.

2.7.2. Bilag IV-arter (E1b)

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk i en radius af ca. 2 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgningen på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 2 km fra ejendommen (kort fra naturdata.dk).

I ovenstående område er der ud fra oplysningerne på naturdata.dk fundet følgende arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV:

Bilag IV-art	Yngle- og rasteområder
Stor Vandsalamander	Stor vandsalamander er knyttet til vandhuller, og levestederne på land ligger oftest nær vandhullet.
Butsnudet frø	Butsnudet frø trives i et afvekslende landskab med moser, enge, græsarealer, dyrkede marker, fugtige steder i skover og i haver. Den holder gerne til langs åer og vandrer ud i landskabet langs disse. De fleste opholder sig i en afstand af 100-500 m fra de vandhuller, de yngler i. De yngler i mange slags vandhuller. Fra helt overskyggede sumpe til helt åbne vandhuller, hvor solen kan skinne på hele overfladen. De yngler helst, hvor de kan lægge æg i et oversvømmet område med græs. Er der fisk i søen, yngler de kun, hvis der er skjulesteder i sumpbevoksningen til haletudserne. Den overvintrer både på land og i vand. Butsnudet frø er almindelig i hele Danmark med udtagelse af Læsø.
Spidssnudet frø	Spidssnudet frø yngler i forskellige vådområder. Det foretrukne ynglehabitat er vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder, især enge og moser. Rasteområderne for Spidssnudet frø er især fugtige områder, bl.a. enge og moser omkring ynglevandhullerne.

Nærmeste kendte forekomst er af arten stor vandsalamander og butsnudet frø er i en sø ca. 1,1 km syd for husdyrbruget.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Grænseværdier vedr. totaldeposition af ammoniak overholdes for kategori 1- og 2-natur. Grænseværdierne er fastsat efter et forsigtighedsprincip i forhold til at sikre, at der ikke sker negative tilstandsændringer. Merdepositionen på kategori 3-natur er under 1 kg N/ha/år, hvilket ligeledes ikke bør bidrage til en negativ tilstandsændring.

Ammoniakbidrag på de øvrige nærtliggende registrerede §3-naturtyper vurderes heller ikke at være væsentlig, da søerne i området ikke vurderes at være ammoniakfølsomme og merdepositionen er under 1 kg N/ha/år. Med undtagelse af søerne i naturpunkt 4.1 og 4.2, hvor merdepositionen er på hhv. 2,1 kg og 2,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kendte forekomst af bilag IV-arter er i en sø ca. 1,1 km syd for husdyrbruget. Arten er tilknyttet våde områder. Udvidelsen af dyreholdet i eksisterende og nye driftsbygninger. Det vurderes ikke at området er egnet yngle- eller rasteområde for arten eller andre arter omfattet af bilag IV.

Der er ikke viden om forekomst af flagermus på husdyrbruget, og da der ikke fældes træer eller nedrives bygninger i forbindelse med det ansøgte projekt, forventes projektet ikke at påvirke levestederne for evt. arter af flagermus.

Potentiel forekomst i området af bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og ikke dyrkede arealer i øvrigt. Da det ansøgte overholder Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til ammoniakdeposition, vurderes det ansøgte projekt at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

2.8. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c)

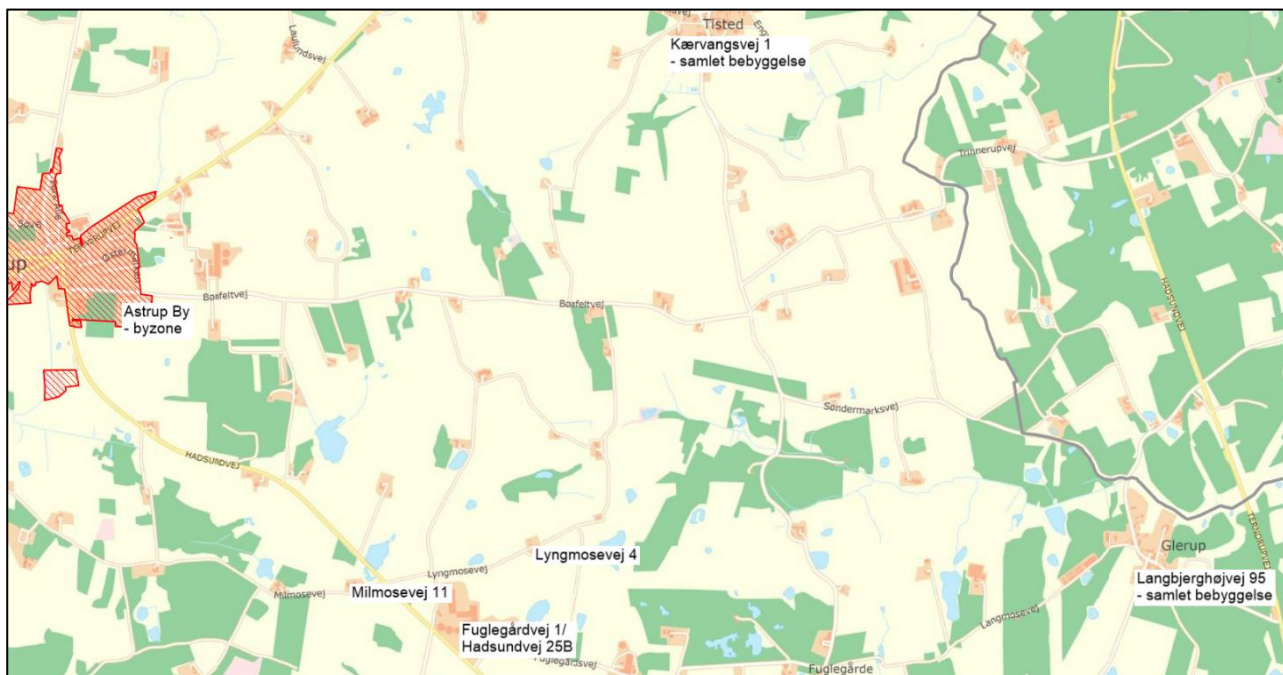
Lugt i forhold til omkringboende beregnes ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener, som kan forekomme i forbindelse med udbringning, indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtbidraget fra staldanlægget afhænger af kvadratmeter produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegnning i husdyrgodkendelse.dk og kvadratmeter produktionsareal pr. staldafsnit.

Der foretages lugtberegninger til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgødningsbekendtgørelsen:

	Byzone Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
	Samlet bebyggelse Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
	Enkelt bolig Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Beliggenheden af naboer, samlet bebyggelse og by i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets placering i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

I det ansøgte ligger nærmeste område med samlet bebyggelse i større afstand fra anlægget end nærmeste byzone.

Der er ikke andre husdyrbrug inden for 100 m fra nærmeste enkeltbolig. Det vurderes at der muligvis er 1-2 husdyrbrug inden for 300 m fra nærmeste samlede bebyggelse (angivet i ansøgningen som worst case). Der vurderes at være 1 andet husdyrbrug inden for 300 m fra nærmeste punkt i byzone.

Lugtgeneregninger

Den vægtede gennemsnitsafstand af staldenes lugtcentrum til de afsatte punkter er beregnet i ansøgningssystemet. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser at det ansøgte overholder Husdyrbruglovens lugtgenekriterier, se nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Lyngmosevej 4 	0	NY	330,4	330,4	431,3	Ja
Milmosevej 11 	0	NY	330,4	330,4	554,3	Ja
Glerup 	2	NY	795,4	954,4	3025,5	Ja
Tisted 	1	NY	795,4	874,9	2838,7	Ja
Astrup 	1	NY	1057,9	1163,7	2007,3	Ja

Tabel over lugtberegninger fra husdyrgodkendelse.dk

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregninger af lugtgeneafstande i husdyrgodkendelses.dk viser, at det ansøgte overholder kravene til lugtgeneafstand. Det vurderes derfor, at der ikke er risiko for, at der kan opstå væsentlige lugtgener ved nabobeboelser, byzone eller samlet bebyggelse som følge af det ansøgte.

2.9. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c)

2.9.1. Støj

Der malkes to gange dagligt. Perioden for malkningen vil naturligvis forøges med antallet af dyr. Vakuumpumpe tilknyttet de eksisterende malkeanlæg er placeret i malkestaldene.

Der blandes og hentes foder dagligt. Blandingen af foder sker fremover på ensilagepladsen eller som nu i foderlade. Blandetiden forøges med en øget besætning.

Der er placeret en kompressor i en isoleret container i maskinhuset.

Der kan forventes støj fra transport i forbindelse med daglig kørsel, samt periodevis i forbindelse med udbringning af gylle og ved ensilering.

Vurdering af støjgener

Typen af støj fra virksomhedens aktiviteter på ejendommen ændres ikke i forbindelse med den søgte ændring, varigheden af aktiviteterne og frekvensen af transporter ændres ikke markant. Det forventes derfor ikke at støjgener til omgivelserne forøges væsentligt.

2.9.2. Støv

I forbindelse med levering af foder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter, især da kraftfoder og mineraler leveres i foderladen. Ejendommens primære tilkørselsvej er en asfaltbelagt vej. De interne transportveje er centralt placeret mellem driftsbygningerne, foderlade, kornlade, halmladerne og maskinhuset. De interne transportveje er ligeledes asfaltbelagte. Nærmeste naboer uden landbrugspligt ligger nordøst og øst for ejendommen.

Vurdering af støvgener

Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da foderblandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der ikke ske en væsentlig forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen. Transportvejene er primært asfaltbelagte, og støvgener i forbindelse med transport er derfor begrænset. Nærmeste nabo, som ikke er ejet af Tinghøjgård Arden A/S, ligger 347 m nordøst for ejendommen, og støv fra virksomhedens aktiviteter vurderes derfor ikke at give forøgede gener.

2.9.3. Rystelser

Der vil være kørsel med fodervognen dagligt. Der vil ligeledes være sæsonbaseret udbringning af husdyrgødning, kørsel i forbindelse med høst m.v., samt oplagring af ensilage. Det sker med store landbrugsmaskiner. Herudover vil der være transport med foder flere gange om måneden og transport af mælk flere gange ugentligt. Disse transporter foregår med lastbil.

Vurdering af gener fra rystelser

Ansøgningen ændrer ikke markant på antallet af transporter og forventes derfor ikke at bidrage til øgede gener.

2.9.4. Lys

Lyskilder ved nord og syd gavlen af stald 3 og 4, vest gavlen af stor malkestald, syd gavlen af foderladen, syd gavle på værksted og kornlade, øst gavlen på stald 2 samt syd gavle på halmlader og maskinhuse tændes manuelt. Lys i gårdsplads og ved stuehus er sensorstyret.

Lyskilder ved gavle på den nye stald 9, vil blive manuelt styret.

I forbindelse med udvidelsen ændres der ikke på eksisterende lyskilder, som evt. kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der ændres ikke på lyskilder i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet på eksisterende bygninger, der opsættes orienteringslys i forbindelse med den nye staldbygning. Det vurderes derfor ikke at lys fra anlægget vil bidrage til forøgede gener.

2.9.5. Skadedyr

Der er indgået serviceaftale med et firma ift. skadedyrsbekæmpelse. Herudover holdes der rent på ejendommen og fast gødning samt dybstrøelse føres jævnligt til biogas.

Vurdering af skadedyr

Det vurderes at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr er tilfredsstillende.

2.9.6. Transporter

Til og frakørsel til ejendommen foregår via Hadsundvej. Se nedenstående tabel for redegørelse af antallet af transporter til og fra ejendommen. Kort over transportveje fremgår af bilag 4 **Fejl!** **Henvisningskilde ikke fundet..**

Art	Antal transporter årligt*	Tidsrum for transport
Mælk	365	Varierende
Levering af tilskudsfoder	52	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Levering af mineraler	12	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Egen foderproduktion	1500	Sæsonbetonet, foregår alle ugens dage
Levering af brændstof	25	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Dyr til slagteri	26	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Udbringning af gylle (kapacitet 25 t)	1554	Sæsonbetonet. Vil foregå primært i hverdage, men vil også finde sted i weekender/helligdage afhængig af vejrforhold.
Gylle til/fra biogas (kapacitet 40 t)	26	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Udbringning af dybstrøelse (kapacitet 15 t)	83	Sæsonbetonet. Vil foregå primært i hverdage, men vil også finde sted i weekender/helligdage afhængig af vejrforhold.
Dybstrøelse til biogas	26	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Transport af dyr	104	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid. Transporter til/fra Als Hedevej 6
Døde dyr	Efter behov	Hverdage i normal arbejdstid
Hjemtagning af halm	100	Sæsonbetonet, kan foregå alle ugens dage
Affald	52	Hverdage i normal arbejdstid
Vedr. markbrug		
Levering af såsæd	10	Sæsonbetonet. Vil foregå primært i hverdage
Levering af sprøjtemidler	3	Sæsonbetonet. Vil foregå primært i hverdage

Levering af gødning	10	Sæsonbetonet. Vil foregå primært i hverdage
*Bemærk at ovenstående er en vurdering af antallet af transporter ud fra den fremtidige produktion, og der er derfor usikkerhed forbundet med det reelle fremtidige antal transporter.		

Hovedparten af dybstrøelse og fast gødning afsættes til biogas. Hvor husdyrbruget modtager afgasset biomasse retur.

Der vil i perioder være flere transporter, eks. ved udbringning og når der ensileres. Det samlede antal årlige transporter med grovfoder vil være ca. 1500 efter udvidelsen.

Husdyrgødning/afgasset biomasse udbringes på markarealerne med moderne udstyr og efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der vil i perioder være flere transporter, eks. ved udbringning og når der ensileres. Udbringning og ensilering sker normalt i hverdage og indenfor normal arbejdstid, men ansøger forbeholder sig muligheden for at køre husdyrgødning ud samt ensilere i weekender og udenfor normal arbejdstid, afhængigt af vejforholdene. Dette forbehold tages bl.a. for i at optimere udbringningen i forhold til planternes optagelse af husdyrgødningens næringsstoffer og herunder at mindske ammoniakfordampningen og lugtemissionen.

Vurdering af transporter

Det er forventeligt med en del trafik i forbindelse med en virksomhed af denne størrelse. Antallet af transporter med grovfoder og afgasset biomasse vil forventeligt stige i takt med antallet af dyr. Dette udjævnes dog delvist af at transporterens lasteevne vil kunne udnyttes fuldt ud, således kapaciteten pr. læs stiger for eks. kraftfoder og sækkevarer.

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid. Ligeledes er hovedparten af arealerne placeret således at gyllekørsel sker på interne veje eller vejstrækninger hvor der kun er få beboelser. Det er dog nødvendigt med kørsel gennem tætbeboede områder, for at komme frem til nogle af arealerne. Der er transport gennem byerne Astrup, Møldrup, Glerup og Vive.

Transport til lejet gylleopbevaringskapacitet sker primært i vinterhalvåret med lukkede lastvogne på hverdage inden for normal arbejdstid. Dette reducerer antal transporter på gyllevogne om foråret samt reducerer evt. lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.

Med de hensyn der tages vurderes det ikke at omfanget af transporter vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for de omboende.

2.9.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger

Ansøger leverer mælk til Arla (Arlagården) og er derfor underlagt kvalitetsprogrammet Arlagården².

I samråd med en planteavlslrådgiver bliver der hvert år lavet en dyrkningsplan, gødningsplan og sprøjteplan. Ejendommens brug af handelsgødning og husdyrgødning bliver hvert år indberettet til Miljø- og Fødevareministeriet.

Ejendommen har ingen egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger udover miljøteknologi.

2.10. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c)

2.10.1.

Døde dyr afhentes af DAKA, i henhold til gældende regler.

²Se <https://www.arla.dk/om-arla/vores-ansvar/kvalitet-pa-garden/>

De opbevares hygiejnisk og overdækket på en plads med fast underlag vest for anlægget.

2.10.2. Affald

Oversigt over affaldstype, samt håndtering og bortskaffelse fremgår af nedenstående tabel.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Restaffald - landbrugsplastic	Opsamles i en container. Der er en aftale med en vognmand om afhentning heraf.
Klinisk risikoaffald - medicinrester - brugte kanyler	Dyrlægen tager dette med retur.
Spildolie, oliefiltre	Opbevares i værksted på fast gulv uden afløb. Spildolie og brugte oliefiltre afleveres på genbrugsstation/medtages af servicebil.
Lysstofrør	Afleveres på genbrugsstation.
Glas	Afleveres på genbrugsstation.
Batterier	Afleveres på genbrugsstation.
Landbrugskemi	Opbevares i aflåst kemirum, alt bruges, tomme dunke afhentes af vognmand.
Pap og papir	Opsamles i en container. Der er en aftale med en vognmand om afhentning heraf.
Spraydåser	Afleveres på genbrugsstation.
Døde dyr	Afhentes af DAKA
Husholdningsaffald	Kommunal afhentningsordning for dagrenovation

Restaffald opsamles i container, mens genbrugseget affald opsamles i maskinhuset og køres til genbrugsstation eller afhentes af vognmand.

Der henvises desuden til Mariagerfjord Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald.

2.10.3. Olie- og kemikalieforbrug

Olieforbrug

Der anvendes dieselolie til drift af landbrugsmaskiner. Forbruget varierer over året afhængigt af sæson.

Dieselolie opbevares i stål olietanke på henholdsvis 1.200 liter i stalden, 1.200 liter og 5.000 liter i værkstedet. Tankene er placeret på fast gulv, og er udformet med dobbeltskrog, hvorved spild minimeres.

Kemikalieforbrug

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier er primært i form af sprøjtemidler til markbrug og rengøringsmidler til malkeanlæg. Kemikalierne opbevares i en aflåst kemirum i værkstedet. Der er ikke afløb i kemirummet.

2.10.4. Energiforbrug

Elektricitet anvendes til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning samt belysning. Efter udvidelsen forventes elforbruget at stige da, der skal malkes flere køer.

Der sker ingen egenproduktion af energi fra vindmølle, biogasanlæg eller andet.

Det estimeres at energiforbruget fremover vil være på omkring 845.893 kWh pr. år.

Vurdering af energiforbrug

Husdyrbrugets klimapåvirkning søges begrænset ved at minimere elforbruget via nedenstående tiltag:

- Der er frekvensstyring på vakuumpumpen.
- Der er frekvensstyring på mælkepumpen.
- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

- En del af den udendørs belysning er sensorstyret.

Herudover overvejer ansøger at skifte til LED belysning løbende.

2.10.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Stalden forsynes af vand fra egen boring. Det estimeres at vandforbruget vil være ca. 50.198 m³/år.

Det forventede vandforbrug fremgår af nedenstående tabel.

	Ansøgt drift (m ³)
Drikkevand	43.198
Staldrengøring	4.301
Vask malkeanlæg	2.530
Husholdning	170
Vand i alt	50.198

Vandforbruget er beregnet ud fra normtal angivet i håndbog for kvæghold (2015).

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Dagligt eftersyn af vandkopper/ventiler samt kar.
- Vaskevand fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.
- Vand fra forkøling af mælken anvendes til drikkevand eller vask af malkestald.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Spildevand

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra malkestald ca. 2.530 m³, som ledes til gyllebeholder.

Afløb fra møddingsplads går til gyllebeholder, estimeret mængde 208 m³. Både spildevand fra møddingsplads og malkestald indgår i beregningen for opbevaringskapacitet.

Vand fra vaskepladsen ca. 352 m³ ledes til separat beholder og spredes derfra ud på markerne.

Ensilagesaft og overfladevand fra 5.405 m² ensilageplads i alt 3.784 m³ ledes ligeledes til opbevaring i separat beholder inden det spredes ud på markerne.

Sanitært spildevand fra stalde ledes til septiktank og derfra til nedsivningsanlæg.

Tagvand ledes diffust ud på jorden eller til rodzoneanlæg.

Påfyldning af sprøjte sker på fast plads med afløb til separat beholder. Sprøjteudstyret rengøres indvendig med integreret rengøringsystem, hvorefter skyllevand udsprøjtes på den netop sprøjtede mark. Afvask af sprøjteudstyr sker på mark eller fast plads med afløb til opsamlingsbeholder. Rengøring af sprøjteudstyr sker ikke på steder, hvor der er risiko for afløb til overfladevand. Der tages ikke vand til påfyldning direkte fra boring eller overfladevand.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes at husdyrbruget har foretaget foranstaltninger for at mindske vandforbruget. Der er bl.a. fokus på genanvendelse af vaskevand og minimering af spild.

De generelle regler sørger for at minimere risikoen for forurening af vandressourcen. Ligeledes håndteres overfladevand og restvand på en forsvarlig måde efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

2.11. BAT – ammoniak (B9, E1b, E1c)

Ejendommen skal leve op til BAT-krav, da der er en ammoniakfordampning på over 750 kg NH₃-N/år.

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbrug. De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

For eksisterende stalde hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

I den tidligere godkendelse var der stillet vilkår til skrabning af gulve i sengestalde (bagskyl, kanal eller ringkanal). Spalteskrabere er ikke længere på teknologilisten, da undersøgelser har vist, at spalteskrabere ikke har effekt på ammoniakfordampningen. BAT-kravet er derfor genberegnet uden spalteskrabere i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	10475	1502	11977
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	10475	1502	11977
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

Det ansøgte overholder BAT-krav for ammoniakemissionen.

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde ^a ⁱ				
Ansøgningen indeholder ikke produktioner med dyretype og staldsystemer hvor BAT kravet bestemmes progressivt ud fra arealet.				
BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ^a ⁱ				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
4: kostald syd	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
1: kostald 1	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
1: kostald 1	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
6: dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
7: dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
5: Kælvning	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
3: kostald nord	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
2: kostald 2	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
11. Hestestald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
9: Ny ungdyrstald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

Vurdering af BAT – ammoniak

Det ansøgte overholder BAT-krav for ammoniakemissionen. Det vurderes derfor det at ansøgte lever op til kravet om anvendelse af bedst tilgængelige teknologi for ammoniakemissionen.

2.12. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E, F)

3.1. Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F1c)

Den generelle lovgivning som omfatter produktion af husdyr samt drift af markarealer er løbende under revision og opdateres årligt. Det er således det erhverv i Danmark som er mest reguleret og hvor der konstant er fokus på eventuelle risici.

Den generelle regulering omfatter både befolkningen og menneskers sundhed. Der er således lavet regler for hvor meget og hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produktet kan sælges. Derudover er der grænseværdier for lugt og støj samt støv for at sikre nærmeste naboer mod en direkte gene ved den daglige drift. Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodekser udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen. Det er typisk bestemte fodermidler og f.eks. begrænset brug af slam som gødning middel.

3.2. Påvirkning af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F1c)

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært på udbringningsarealerne. Reguleringen heraf varetages af de generelle regler, og er derfor ikke beskrevet yderligere.

Der vurderes ikke at være risiko for erosion forbundet med det ansøgte projekt.

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af anden lovgivning end husdyrlovgivningen. Der er derfor ikke lavet konsekvensvurdering af markdrift.

Risikoen for påvirkning af jordarealer ved selve bygningsparcellen er forurening med olie og kemikalier. Kemikalier til driften af husdyranlægget er pakket i enheder på op til 25 liter. De opbevares og anvendes inde i staldanlægget, hvor der ikke er mulighed for afløb til jordoverflade. Kemikalier til driften er primært sæber.

Olie til opvarmning opbevares i en godkendt olietank. Tanken påvirkes ikke mekanisk, da den er opstillet indendørs uden mulighed for påkørsel, og dermed er sandsynligheden for brud på tanken minimal.

Risikoen for udsivning af gødningsstoffer fra anlægget er minimal, da stald, gyllerør og gyllebeholdere udføres i tætte og stabile materialer i henhold til bygningsreglementet. Derudover vil det ældre staldanlæg tages ud af drift, hvilket betyder at det ikke udgør en risiko.

Vand herunder grund- og overfladevand

Vandforbrug og mulighederne for at minimere vandforbruget er beskrevet i afsnittet 2.10.5.

Gyllebeholderne kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol. De tre eksisterende er placeret mere end 100 meter fra sø øst for anlægget.

Der bliver desuden udarbejdet en beredskabsplan som skal sikre, at der er en plan for hvordan et utilsigtet udslip af flydende husdyrgødning håndteres således tab til vandmiljøet undgås. Planen udarbejdes når projektet realiseres, da det ikke er muligt at indtegne placering af brandslukker, flugtveje mv. inden projektet er færdigbehandlet i byggesagsbehandlingen.

Bygningsmassen ligger inden for område med drikkevandsinteresser og i indvindingsopland inden for OSD. Forurening af grundvand ved en bygningsmasse sker primært ved en punktforurening, som ikke håndteres i kombination med en nedadgående vandstrømning. Indretningen af staldanlægget med lukkede rørføringer og støbt bund vil ikke give anledning til en punktforurening, da konstruktionerne ikke påvirkes mekanisk hvorved der opstår brud. Derudover er der under en støbt bund ingen nedadgående vandstrømning, da det afledes væk fra tagfladen.

Risiko for punktforurening med olie eller kemikalier til jord anses generelt for at være minimal. Skulle der forekomme en punktforurening på jordoverfladen kan denne dog nemt håndteres og der er derfor ingen risiko for punktforurening af grundvand.

Luft og klima

Forurening af luften sker primært gennem ammoniakfordampning og støv fra produktionen. Disse emner er belyst i afsnit 2.7 (husdyrbrugets ammoniakemission) og 2.9.2 (Støv). Klimaet påvirkes primært gennem energiforbrug og transporter til og fra husdyrbruget. Disse emner er belyst i afsnittet vedr. transporter (2.9.6) og afsnittet vedr. energi (2.10.4).

Vurdering

Stalde, gyllerør og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, og det vurderes derfor, at der ved normal drift ikke kan ske udsivning af næringsstoffer eller andre stoffer fra anlægget.

Opbevaring af olie og kemikalier sker desuden på en måde, som reducerer risikoen for forurening af jord og dermed også vand.

Ved et utilsigtet udslip af gylle fra gyllebeholderne eller evt. brand, foreskriver beredskabsplanen hvordan husdyrbruget skal agere for at minimere omfanget af en forurening.

Skulle der ske en overfladisk punktforurening vil forureningen kunne håndteres længe før der reelt vil være en risiko for jord og grundvand.

3.3. Risici for større ulykker eller katastrofer (E1c)

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld i vedlagte beredskabsplan.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

Derudover vurderes det at den generelle lovgivning har indarbejdet risici for større ulykker og katastrofer, således der ikke sket utilsigtet forurening af det omkringliggende miljø. Det vurderes at brand ikke udgør nogen anden fare for det omkringliggende miljø end hvis det var et parcelhus, da installationerne udgøres af identiske materialer.

Det vurderes således at projektet ikke er sårbart i forhold til ulykker eller større katastrofer.

3.4. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d)

Alternative placeringer af produktionens udvidelse er overvejet. De nye stalde og møddingspladsens placering er bl.a. valgt ud fra hensyn til husdyrbrugets fremtoning i landskabet, samt praktiske og driftsmæssige forhold. Da der på ejendommen er en eksisterende plads til kalvehytter, vurderes det at en placering af de nye stalde med udgangspunkt i dette område af ejendommen vil være den bedste løsning, ligesom en placering af møddingspladsen i dette område vil minimere transport af fast husdyrgødning fra stald til møddingsplads, på grund af placeringen af ejendommens stalde med dybstrøelse, dette er ligeledes med til at give færrest gener for omkringboende.

Byggeriets udformning med åbne kalvestalde med gardiner på udvendige sider og foderbord mellem bygningerne, samt bygningshøjde der ikke overstiger de eksisterende bygninger, vil gøre at staldene set fra øst vil syne som et sammenhængende byggeri, og ikke vil syne væsentligt i landskabet, da eksisterende driftsbygninger mod syd og vest vil være afskærmende for direkte indsigt til de to nye staldbygninger.

Der vurderes ikke at være alternative muligheder for placering af det planlagte byggeri i tilknytning til det eksisterende byggeri, hvor placeringen af nyt byggeri ligger udenfor beskyttelseslinjen, da en ændret placering vil kræve større terrænregulering grundet meget faldende terræn udenfor det eksisterende byggefelt. Denne mulighed er derfor fravalgt.

En placering af nyt byggeri i tilknytning til eksisterende byggeri vil i forhold til udpegninger i kommuneplanen være at fortrække, da et barmarksprojekt vil være i strid med udpegningerne. Dertil kommer at et barmarksprojekt vil kræve en væsentlig terrænregulering, hvilket ligeledes vil påvirke landskabsoplevelsen.

Den ønskede placering af byggeri i tilknytning til eksisterende bygninger er den langt mest optimale løsning, da den placering ikke påvirker negativt i forhold til eksisterende forhold, og vurderes ikke at være i strid med retningslinjerne i kommunerammeplanen.

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides. Udvidelsen af dyreholdet er derfor erhvervsmæssig nødvendig.

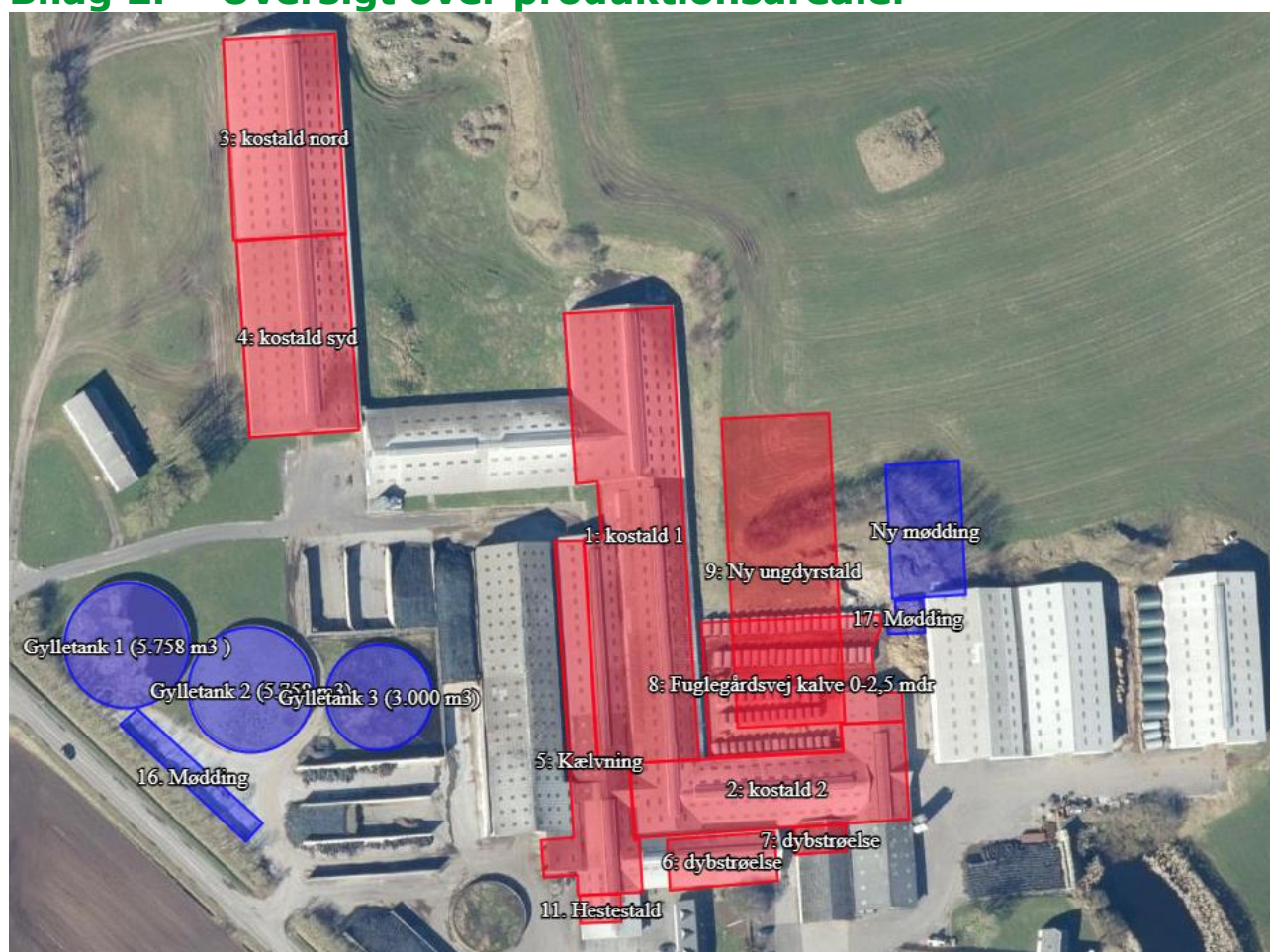
Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Bilag 1. – Anlægstegning

Bilag 2. – Oversigt over produktionsarealer

Bilag 3. – Interne transportveje og tilkørselsveje

